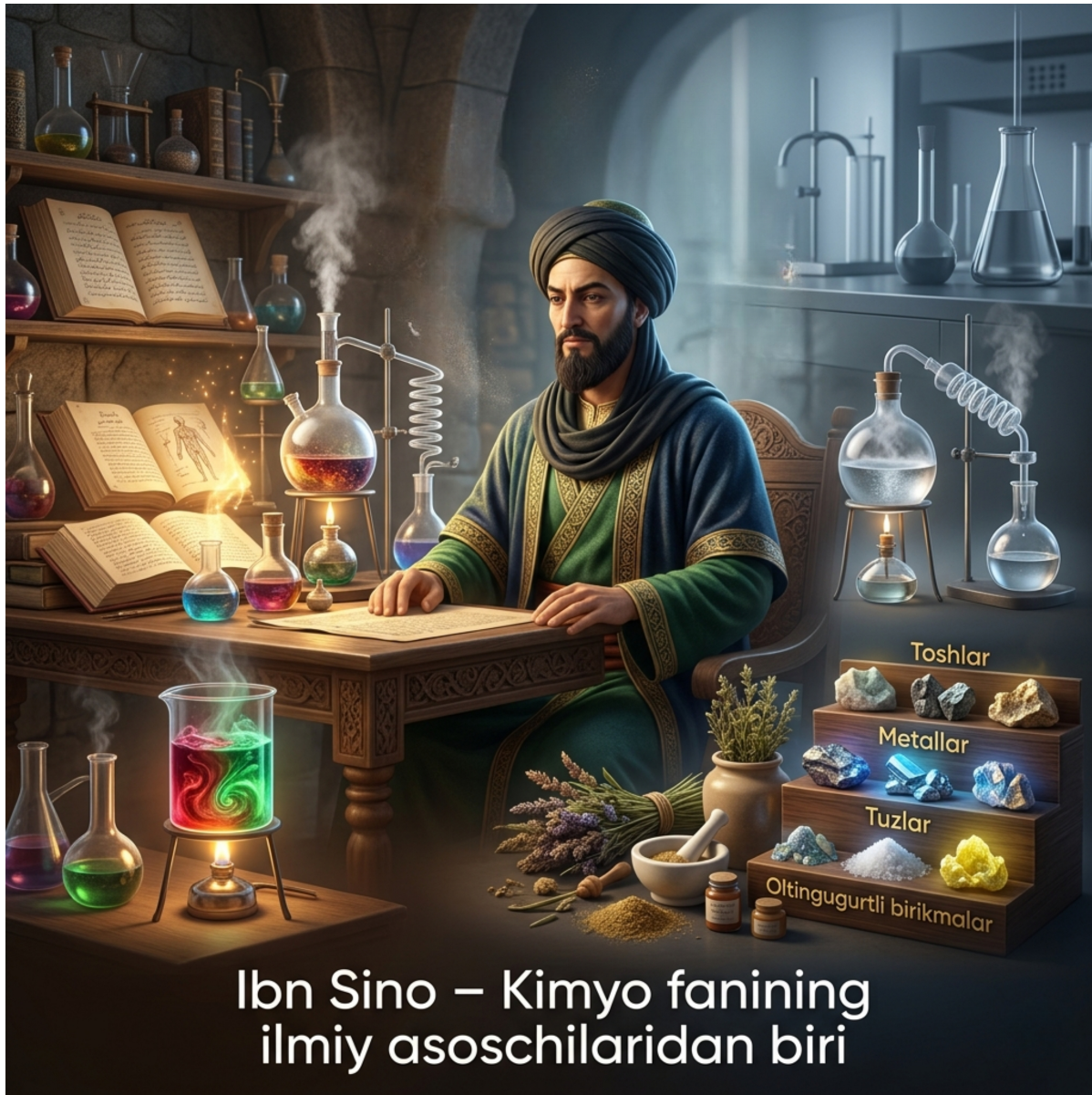

Tariximizda kimyo

// 26.03.2026

<https://uzkiyosanoat.uz/oz/press/news/tariximizda-kimyo>

Ibn Sino – Kimyo fanining ilmiy asoschilaridan biri

Abu Ali ibn Sino kimyo faniga tajribaviy asos solgan allomalardandir. U moddalarning transmutatsiyasiga (bir moddani boshqasiga aylantirishga) shubha bilan qaragan, kimyoviy moddalarni tozalash usullarini rivojlantirgan va tibbiyotda kimyoviy moddalardan keng foydalangan.

Shuningdek, u minerallar tasnifi va metallarni o'zgartirishning mumkin emasligini ilmiy dalillagan.

Ibn Sinoning kimyo faniga qo'shgan asosiy hissalar:

- Alximiyaga tanqidiy munosabat: Ibn Sino oddiy metallarni (qo'rg'oshin, mis) oltinga aylantirish mumkinligi haqidagi alximiklarning da'volarini ilmiy jihatdan asossiz deb topgan. U metallarning tabiati bir-biridan farq qilishini va ularni sun'iy yo'l bilan o'zgartirib bo'lmazligini ta'kidlagan.
- Kimyoviy jarayonlar: U kimyoviy birikmalar hosil bo'lishi, moddalarning erishi, aralashishi, qattiqlashishi va rang o'zgarishi kabi jarayonlarni kuzatgan va ta'riflab bergan.
- Kimyoviy moddalar tozalash: Ibn Sino tozalash usullarini (distillyatsiya, sublimatsiya) takomillashtirgan. U

tibbiyotda qo'llaniladigan dorivor moddalarni (kislotalar, ishqorlar, tuzlar) tozalash va tayyorlash usullarini ishlab chiqqan.

- Minerallar tasnifi: U tog'-kon jinslari va minerallarni ilmiy asosda tasniflagan, ularni to'rt guruhga: toshlar, oltingugurtli birikmalar, metallar va tuzlarga bo'lgan.

- Dorishunoslik kimyosi: Ibn Sino "Tib qonunlari" asarida kimyoviy moddalarning shifobaxsh xususiyatlarini batafsil bayon etgan. U minerallarni tibbiyotda qo'llashning o'ziga xos yo'llarini ko'rsatgan.

Uning kimyoviy qarashlari zamonaviy kimyoning ilmiy asoslari shakllanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatgan.